

VÆRØY FISKARLAG

E-post: vaeroyfiskarlag@hotmail.com – 8063 VÆRØY

Til

Værøy kommune, v/kommunestyret, ordførerkontoret og rådmannskontoret, 8063 Værøy

E-post: postmottak@varoy.kommune.no

ANMODNING OM AT VÆRØY KOMMUNES KRAV FRA 2010 OM KONSEKVENSUTREDNING ETTER PETROLEUMSLOVEN TAS OPP PÅ NYTT

Styret i Værøy Fiskarlag viser til den pågående debatten om eventuell åpning av Lofoten, Vesterålen og Senja for petroleumsvirksomhet. Fiskeriorganisasjonene har ved gjentatte anledninger uttrykt sterk skepsis til at disse viktige og sårbare gyte- og fiskeriområdene skal åpnes for denne type virksomhet (seismikkskyting, leteboring og produksjon). Slik aktivitet vil helt klart påføre fiskeriene store ulemper og problemer i form av arealbeslag, stengte fiskefelt, skremme-effekt fra seismikkskytinga og langsiktige negative effekter på havmiljøet.

I 2010 krevde kommunestyret i Værøy med knappst mulig flertall at det skulle igangsettes en konsekvensutredning etter petroleumsloven § 3-1 – som regulerer framgangsmåten for åpning av nye områder for letevirksomhet. Begrunnelsen var at dette kun dreide seg om å skaffe ny kunnskap. Beklageligvis ble det i saksutredningen til kommunestyret ikke opplyst om at en slik konsekvensutredning er en del av åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i nye havområder. Vi siterer olje- og energiminister Ola Borten Moes uttalelse til Aftenbladet i år:

”En konsekvensutredning er pr definisjon en del av åpningsprosessen.” (Aftenbladet 31. jan.)

Styret i Værøy Fiskarlag ber det nye kommunestyret i Værøy ta opp kravet om konsekvensutredning og åpningsprosess fra 2010 til ny behandling. Som fiskerikommune mener vi at Værøy kommune bør si klart nei til å igangsette en åpningsprosess for oljevirksomhet i våre nære havområder. Vi mener at Værøy kommune isteden bør gå inn for videre utredninger innenfor rammene av Forvaltningsplanen for Barentshavet - Lofoten. På den måten kan man få på plass all nødvendig kunnskap og informasjon, uten at man trenger å iverksette en juridisk åpningsprosess for leteboring på våre viktigste fiskefelt. Vi ber om at saken tas opp på k-styremøtet 22. august d.å., slik at den blir behandlet før stortingsvalget.

17. juli 2013

Med vennlig hilsen

STYRET I VÆRØY FISKARLAG

Frank Bensvik (formann)

Jarle Andreassen

Børre Berg

Magnus Eilertsen (sekretær)

Tor Sverre Nikolaisen

Tommy Bensvik

VEDLEGG:

1. Høringsuttalelsen til Forvaltningsplanen fra Værøy kommune i 2010 – krav om at det settes i gang en konsekvensutredning etter petroleumsloven § 3-1.

2. Nordland Fylkes Fiskarlags kommentarer til kunnskapsinnhentinga om virkninger av petroleumsvirksomhet i uåpnede deler av det nordøstlige Norskehavet (LoVeSe).

3. Nordland Fylkes Fiskarlags årsmøtevedtak fra 2010 der fylkeslaget sier unisont nei til å iverksette en konsekvensutredning (åpningsprosess) etter petroleumsloven.

4. Høringsuttalelsen til Forvaltningsplanen fra Røst kommune i 2010 – krav om at det IKKE settes i gang en konsekvensutredning etter petroleumsloven § 3-1.

Kopi av brevet sendt:

Nordland Fylkes Fiskarlag

Media (Lofotposten, AN og Fiskeribladet)

Fiskeri- og kystdepartementet

Kommunal- og regionaldepartementet

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyre	21.09.2010	040/10

Helhetlig forvaltningsplan - høringsuttalelse Værøy kommune

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
09.09.2010	Værøy kommunestyre - Forvaltningsplanen.pdf	12333
09.09.2010	Høringsuttalelse fra Værøy Fiskarlag.pdf	12334

Saksopplysninger:

Bakgrunn og problemstilling:

I forbindelse med oppdatering av helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja, har Lofotrådet avgitt enstemmig høringsuttalelse. Værøy kommune skal på lik linje med øvrige parter avgi høringsuttalelse på eget grunnlag.

Høringsuttalelsen baserer seg på følgende saksdokumenter:

- Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja.
- Petroleumsressurser i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja (Oljedirektoratet)
- Regional ringvirkningsanalyse (Asplan Viak, og Nordlandsforskning)
- Saksutredning fra Lofotrådssekretariatet.
- Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.

I tilknytning til Stortingets behandling av Helhetlig forvaltningsplan for Lofoten – Barentshavet i 2006 ble det vedtatt å komplettere planens kunnskapsgrunnlag. Det ble også vedtatt å se beslutninger om petroleumsaktivitet i områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Troms i forhold til det nye supplerende kunnskapsgrunnlaget når planen oppdateres i 2010. En hovedrapport med faglig kunnskapsgrunnlag ble lagt frem 15. april, og supplerende rapporter ble lagt frem i slutten av april og begynnelsen av mai. Rapportene er tilgjengelige på Miljøverndepartementets nettsider. Se www.regjeringen.no/md. Klikk på: Forvaltningsplan for Barentshavet – Lofoten under "Hurtigvalg" (høyre side). Det vises for øvrig til Lofotrådssekretariatets saksfremlegg, se www.lofotradet.no.

Forslag til høringsuttalelse:

Høringsuttalelsen omfatter både Værøy kommunes vurderinger i forhold til rapporten "Det faglige grunnlaget for forvaltningsplanen", "Petroleumsressurser i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja", "Regional ringvirkningsanalyse i forbindelse med oppdatering av helhetlig forvaltningsplan Barentshavet – Lofoten" og presentasjoner under høringskonferansen 8. juni 2010. Høringsuttalelsen gir også innspill til arbeidet med Stortingsmeldingen om forvaltningsplanen og benytter prosess og materiale fra prosjektet LoVe 2025 (fase to) som en del av sitt bakgrunnsmateriale. Regional innflytelse og innspill fra kommunene. Både det forhold at marine og næringsmessige ressurser er så sterkt konsentrert som utenfor Lofoten og Vesterålen og det forhold at ressursene er så nær mange lokalsamfunn og sterkt integrert i regionalt næringsliv og samfunnsliv tilsier en særlig aktpågivenhet for lokal og regional medinnflytelse, ringvirkninger og miljørisiko.

I denne sammenheng beklager Værøy kommune at høringsfristen er så vidt kort og at den dels sammenfaller med ordinær ferieavvikling. Det er også naturlig at innspill fra kommunestyret i regionen som ønsker å engasjere seg blir tatt med som underlag for det videre arbeid med forvaltningsplanen/stortingsmeldingen selv om møteplaner og arbeidsprosesser gjør at dette skjer etter de oppsatte tidsfrister.

Det faglige grunnlaget – nytt kunnskapstilfang

Etter Værøy kommunes vurdering er det gjort et godt og grundig utredningsarbeid av faglig forum med samarbeidspartnere og det faglige grunnlaget for forvaltning av områdene fra Lofoten til Barentshavet er betydelig styrket. Rapporten illustrer i tråd med tidligere beskrivelser Lofotens og Vesterålens betydning som et nøkkelområde for marine ressurser, i nasjonal og internasjonal sammenheng. Rapportene fra Oljedirektoratet om "Petroleumsressurser i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja" gir etter rådets vurdering også et oversiktlig anslag over petroleumsressursene i området.

Med den sterke avgrensningen til naturvitenskapelige og tekniske problemstillinger som rapporteringen fra faglig forum innebærer er det pekt på at effektene av forhold som planen vil beskrive og beslutninger som kan være aktuelle kan bli så stor for næringsliv og samfunnsliv generelt at det vil være meget vesentlig å gå videre med oppfølgende analyser og kartlegging av økonomiske og samfunnsmessige forhold.

Rapporten som er utført av Asplan viak og Nordlandsforskning for Olje- og energidepartementet om ringvirkninger kan være et utgangspunkt for vurderinger, men bør følges opp med mer spesifikke beskrivelser som også kan tydeliggjøre ringvirkninger for de berørte regionene på en bedre måte. Dette arbeidet bør derfor følges opp og kunne tjene som en mulig anvisning for statlige myndigheter med innsats for å styre tilretteleggingen av ringvirkninger ved eventuell petroleumsinnsats i Lofoten og Vesterålen.

Oljekatastrofen i Mexicogulven tilsier skjerpet oppmerksomhet og innhenting av ytterligere kunnskap om risikoen for slike uhell, konsekvenser av slike uhell og hvordan de kan forhindres og evt. skader kan begrenses. Momenter fra debatt og innspill om "utslippsscenariene" i rapporten fra faglig forum tilsier også i denne sammenheng at det utarbeides nye scenarier for oljekatastrofer som både har en større geografisk utstrekning og som omfatter tidevannsstrømmer og strandområder i Lofoten og Vesterålen. Anvendbarheten til hjelpemidler innen oljevernberedskap er også dratt i tvil. På dette felt må det videreføres en betydelig FOU-innsats og bringes fram pålitelig dokumentasjon.

Fase to i prosjektet LoVe 2025

Ut fra den omfattende betydning petroleumsaktivitet og andre spørsmål som inngår i Helhetlig forvaltningsplan har for regionene har Lofoten og Vesterålen i samarbeid med Nordland fylkeskommune etablert et prosjektsamarbeid for å få frem aktuell bakgrunnsinformasjon og for å kunne samarbeide om viktige utfordringer. Første fase ble gjennomført i 2006. Andre fase pågår nå og har både forsøkt å supplere med frambringelse

av relevant bakgrunnsinformasjon, informasjonsformidling og involvering og formidling av viktige innspill til sentrale myndigheter.

Lofotrådet vedlegger rapporten fra prosjektet som et innspill til departementenes arbeid og vil særlig framheve de distriktpolitiske utfordringer som beskrives, der sterk befolkningsnedgang, skjev alderssammensetning og begrensninger i basisnæringene preger bildet. Prosjektets styringsgruppe gir følgende anbefalinger som Værøy kommune slutter seg til:

Arbeid mot sentrale myndigheter og oljeselskap:

- Kreve konsekvensutredning i henhold til petroleumsloven på Nordland VI og VII, samt Troms II.
- Utvikle en felles strategi for LoVe der målet er enighet om hvilke betingelser LoVe skal stille for en utnyttelse av evt. petroleumsressurser utenfor LoVe.
- Utvikle konkrete og realistiske krav til ringvirkninger både i lete- og utvinningsfaser ovenfor staten og petroleumsindustrien.
- Kreve at regionale ringvirkninger skal være et myndighetskrav.
- Konsekvensutrede Lofoten som verdensarvområde.
- Utvikle en samfunnskontrakt mellom regionen og storsamfunnet.
- Etablering av et beredskapssenter i regionen.
- Regionrådene i LoVe og Nordland fylkeskommune ber om dialog med regjeringen om prosjektets anbefalinger.

Regionale satsinger

- Utrede et beredskapssenter for miljø, areal, oljevern, maritim beredskap, teknologiutvikling mv i LoVe
- Etablering av målrettede tiltak mot familier med barn i forskolealder og i ungdomsskolen, da det er disse familiene som har størst sjanse for å flytte.
- Incentiver til bedrifter som ansette ungdom med høy formalkompetanse, da dette på sikt vil bidra til å øke det generelle kompetansenivået i næringslivet og bidra til innovasjon
- Næringslivet i LoVe er i dag kapitalsvakt og lønnsomheten er lav. På bakgrunn av dette bør det etableres et eget investeringsselskap med basis i regionen. Dette investeringsselskapet bør særlig bygge kompetanse innen energi, reiseliv, sjømat og landbruksprodukter.
- Kartlegge behov knyttet til infrastruktur med en eventuell petroleumsaktivitet i regionen
- Utrede hvilke kompetansetiltak som må etableres i regionen dersom en åpner for petroleumsaktivitet i regionen
- Få felles forståelse av fordeling av eiendomsskatt
- Analysere flytte- og pendlemonster samt kompetansesammensetningen i regionen for å avdekke muligheter knyttet til etablering av nye arbeidsplasser.

Supplerende kommentarer

Regionrådene både i Lofoten og Vesterålen har ved flere anledninger uttrykt krav om gjennomføring av en konsekvensanalyse i henhold til petroleumsloven for Nordland VI, Nordland VII og Troms II. Lofotrådet vil gjenta dette kravet.

Lofotrådet har ved flere anledninger også gjort det klart at dersom det skal legges opp til petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen så bør statlige myndigheter sørge for at det gjennom krav og tilrettelegging fra myndighetene etableres ringvirkninger som kan ha betydelig effekt for regionene. Tilrettelegging av slik innsats bør bygge på en dialog med regionene, slik det angis i prosjektet LoVe 2025 og kan særlig handle om:

- **Konkrete etableringer fra petroleumsnæringen i regionene**
- **Å bidra til å gjøre regionene mer robuste**

- **Å bedre rammebetingelsene for næringslivet i regionene**
- **Å styrke innovasjonsevnen i regionene**
- **Å bedre utnyttelsen av komparative fortrinn i regionene**

Verdensarv

Værøy kommune legger stor vekt på å engasjere seg i spørsmålet om verdensarvstatus, men mener det er riktig å se denne prosessen i sammenheng med utfallet av Stortingets behandling av helhetlig forvaltningsplan for Lofoten – Barentshavet og avventer derfor regjeringens og Stortingets konklusjon. Værøy kommune ser det også som vesentlig å få gjennomført en konsekvensanalyse av en eventuell Verdensarvstatus.

Værøy kommune tar nå ikke stilling til ja eller nei til petroleumsaktivitet i regionene Lofoten og Vesterålen, men vil gi sine anbefalinger når konsekvenser og ringvirkninger er mer utførlig avklart. Værøy kommune viser også til at det er store variasjoner i synet på petroleumsaktivitet i regionen. Dette gjenspeiles bl.a. av vedtak i Røst kommune 27.05.10 og fra enkelte fiskerierorganisasjoner.

Beslutningen om hvorvidt det skal åpnes for petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen vil ha store konsekvenser for folk i regionen og mulighet til å skape arbeidsplasser og vekst i årene som kommer. Vi trenger derfor å ta en beslutning på et så godt faktagrunnlag som mulig.

Værøy kommune krever at Regjeringen setter i gang konsekvensutredning etter petroleumslovens § 3-1 av Nordland VI, VII og Troms II etter at det er tatt stilling til forvaltningsplanen. En viktig begrunnelse for å konsekvensutrede etter § 3-1 er å finne i paragrafens ordlyd som er følgende:

”Før åpning av nye områder med sikte på tildeling av utvinningstillatelser, skal det finne sted en avveining mellom de ulike interesser som gjør seg gjeldende på det aktuelle området. Under denne avveiningen skal det foretas en vurdering av de nærings- og miljømessige virkninger av petroleumsvirksomheten og mulig fare for forurensninger, samt de økonomiske og sosiale virkninger som petroleumsvirksomheten kan ha. Spørsmålet om åpning av nye områder skal forelegges lokale myndigheter og sentrale interesseorganisasjoner som kan antas å ha særlig interesse i saken”

Det er derfor en klar forutsetning fra Værøy kommunes side at konsekvensanalysen skal inneholde samfunnsmessige vurderinger og innvirkning av petroleumsaktivitet på lokalsamfunn, herunder næringsliv og miljø og for befolkningen generelt.

Værøy kommune vil samtidig påpeke de klare mangler nåværende ringvirkningsanalyse inneholder, og anser denne som utilstrekkelig som beslutningsgrunnlag.

Forslaget til høringsuttalelse er identisk med Lofotrådets vedtak av 22. juni 2010.

Rådmannens innstilling:

Forslag til høringsuttalelse som beskrevet i saksfremlegget godkjennes som Værøy kommunes høringsuttalelse.

21.09.2010 KOMMUNESTYRE

Representanten Magnus Eilertsen la frem følgende forslag til vedtak:

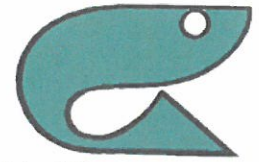
Værøy kommunestyre krever at den videre kunnskapsinnsamlingen skal skje innenfor rammene av det videre arbeidet med Forvaltningsplanen for Lofoten og Barentshavet. Fokuset på sosiale og samfunnsmessige effekter må i framtiden få større vektlegging i

Forvaltningsplanen. Videre krever Værøy kommunestyre at det ikke igangsettes en konsekvensutredning etter petroleumslovens § 3-1 av Nordland VI, Nordland VII og Troms II.

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 7 mot 6 stemmer for forslaget fra representanten Magnus Eilertsen.

KS-040/10 Vedtak:

Forslag til høringsuttalelse som beskrevet i saksfremlegget godkjennes som Værøy kommunes høringsuttalelse.

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Bodø, den 27.02.13
Ark. 12/082-14/541.7/SJ

Kopi til:
Se liste

KOMMENTARER TIL KUNNSKAPSINNHEITING OM VIRKNINGER AV PETROLEUMSVIRKSOMHET I DET NORDØSTLIGE NORSKEHAVET

Innledning

Det vises til den gjennomførte kunnskapsinnhenting om virkninger av petroleums-
virksomhet i det nordøstlige Barentshavet som er på høring.

Den nevnte kunnskapsinnhenting representerer en belysing av de forhold som kan oppstå
som følge av en evt. petroleumsvirksomhet i utredningsområdet. Nordland Fylkes Fiskarlag
mener det er et solid arbeid som er gjennomført av de enkelte involverte instansene og det er
et svært omfattende materiale som er presentert der svært mange sider av problemstillingene
rundt petroleumsvirksomhet er belyst.

For Nordland Fylkes Fiskarlag er det i første rekke arealkonflikter og miljøhensyn som gjør at
en har inntatt en holdning om at det ikke bør åpnes for petroleumsvirksomhet i det nordøstlige
Barentshavet opp til Troms II. Den foreliggende kunnskapsinnhenting har forsterket det
synet som også tidligere er tilkjennegitt av Nordland Fylkes Fiskarlag noe som vil bli
kommentert i det følgende.

Arealkonflikter

Etter Nordland Fylkes Fiskarlags mening er det arealkonflikter mellom fiskeri og petroleums-
virksomhet som vil være den største utfordringen med hensyn til den sameksistensen som
mange påberoper seg bør være mulig i få til utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja. De 2
utredningene som er gjort på fiskeri av henholdsvis Fiskeridirektoratet og SALT bekrefter og
dokumenterer den store fiskeriaktiviteten over hele året i disse områdene. Riktignok er ikke
fiskeriaktiviteten like stor gjennom hele året, men rapportene konkluderer med en helårlig
fiskeriaktivitet.

Fiskeridirektoratet har registrert fiskeriaktiviteten over flere år i Nordland III, IV, V, VI, VII og Troms II for fartøy over 15 meter. Det er registreringer både gjennom sporing av de aktuelle fartøyene samt at det er registrert innmeldinger via Kystvaktsentralen på Sortland. Alle disse registreringene bekrefter den store fiskeriaktiviteten i disse områdene gjennom store deler av året i fisket på mange ulike arter og med forskjellige redskapstyper. Disse representerer hver for seg og samlet store verdier både for flåten, fiskeindustrien og avledet virksomhet både i de typiske fiskeristrøkene, men også på mer sentrale steder med et godt utbygd servicenett. Sysselsettingsmessig har denne virksomheten også stor betydning.

Bedriften SALT har foretatt en kartlegging av fiskeriaktiviteten til den delen av fiskeflåten som ikke er underlagt sporing slik flåten over 15 meter er. Det har i denne forbindelsen bl. a vært gjennomført møter med lokale fiskere for å få oppdatert informasjon om fiskeriene.

I *sammendragsrapporten* fremkommer på side 38 at "*Det aller meste av fangsten i Nordland VI foregår med havgående fartøy over 28 meters lengde.*" Det er mulig at det kvantumsmessig er slik, men kystfiskeflåten har i alle år utvist stor aktivitet i dette området som er meget viktig for denne flåten i store deler av året. Dersom kystflåten skulle bli presset ut av dette området vil det få store negative konsekvenser da vi snakker om mindre mobile fartøy som også leverer råstoffet lokalt i de vestligste kommunene i Lofoten.

I en "faktaboks" på side 38 kommer det frem at makrell ikke er en veldig aktuell art for fangst i analyseområdet selv om det er tatt noen fangster fra Lofoten og sørover de siste årene. Det fremkommer også at det er usikkert hvordan dette fiskeriet vil utvikle seg.

Det som fremkommer foran er feil. Nordland Fylkes Fiskarlag synes det er merkelig at ikke utreder har fått med seg at det er et stort fiske etter makrell som foregår i Nordland gjennom hele våren og sommeren og mengden makrell i disse områdene har vært meget stor.

Havforskningsinstituttet gjennomførte i juli – august 2012 et økosystemtokt i Norskehavet. Herunder ble det konstatert betydelige mengder makrell i store deler av utredningsområdet. Havforskningsinstituttet bekrefter med det at makrellen i forhold til tidligere har fått en mer nordlig og østlig utbredelse enn for få år siden. Dette er altså ikke hensyntatt i de foreliggende rapportene.

Disse undersøkelsene bekrefter det inntrykket en får gjennom Fiskeridirektoratets kartlegging, nemlig at fiskeriaktiviteten er stor. Den samme rapporten beskriver fiskeriaktiviteten i hvert av områdene fra Nordland III til Troms II. Det som fremkommer som konklusjon er at det er sildefisket som er dominerende i kvantum og at det er de største fartøyene som bringer på land mest fisk. Dette er korrekt, men en må ikke tape av syne at den helårlige fiskeriaktiviteten som bedrives med mindre fartøy er den viktigste for lokalsamfunnene i Trøndelag og Nordland. Det er denne aktiviteten som opprettholder bosettingen i mange mindre og svært fiskeriavhengige samfunn og ikke i like stor grad sildefisket med store fartøy som leverer fangst til anlegg i Nord – Norge, men også for en stor del i Sør – Norge.

Dersom noen etter å ha gått gjennom rapporten fra Fiskeridirektoratet konkluderer med at det i hovedsak bare er et fiske etter sild 2 – 3 måneder i året som er det viktige er det altså helt feil.

For det enkelte fartøy er det viktig å merke seg at selv bare små endringer i fangstgrunlaget kan være avgjørende for lønnsomheten.

I rapporten fra SALT fremkommer det en del påstander om hva som er viktige fiskeri-kommuner i Nordland basert på landet kvantum. Landet kvantum kan være én parameter å måle ut fra. Et annet, og kanskje bedre parameter er fangstverdi. Kanskje burde det i denne sammenhengen være et både óg noe som ville gitt et mer korrekt bilde av fiskerinæringen og som også ville fremstilt den i et mer positivt lys.

Vi legger også merke til at i det presenterte "årshjulet for fiskeriaktiviteten etter ulike arter utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja" er utelatt et omfattende sommerfiske etter sild både i Lofoten og på Helgeland. Det er også utelatt et betydelig fiske etter makrell i store deler av Nordland, men hovedsakelig i Lofoten og Vesterålen. Spesielt er det den mindre kystflåten som driver begge disse pelagiske fiskeriene med god lønnsomhet. Disse fiskeriene er også meget viktige for den pelagiske industrien i Nordland.

De to nevnte rapportene underbygger etter Nordland Fylkes Fiskarlags mening svært klart det som fra vår side tidligere har hevdet, nemlig at det er ikke rom for både en fiskerinæring og en petroleumsnæring i utredningsområdet. Alle oversikter dokumenterer en varierende, men dog omfattende fiskeriaktivitet i området gjennom året. Det er åpenbart at hensyn tatt til alle de nødvendige aktiviteter som må foregå før og under en driftsfase for petroleumsnæringen så vil det ikke være plass for noen fiskerinæring i området slik vi kjenner denne i dag.

I denne sammenhengen ønsker vi også å trekke frem resultatene av Havforskningsinstituttet sine undersøkelser både på Nordkappbanken i 1996 og utenfor Vesterålen i 2009 om hvilken skremmeeffekt seismikk har på fisk. Konklusjonene derfra er meget tydelige på at seismikk har skremmeeffekt på fisk. Fisken settes i bevegelse og selv om det kortvarig er økt fangstrate på garn så er det dokumentert at fisken settes i bevegelse og at en får en generelt lavere fangstrate. Dette betyr at en kan ikke snakke om sameksistens verken i forhold til seismikk eller i forhold til en lete- eller produksjonsfase. Alle som i denne sammenhengen benytter dette begrepet har enda ikke tatt inn over seg de fakta som eksisterer omkring dette temaet.

Akvaplan – Niva AS har utarbeidet en rapport om virkninger av petroleumsvirksomhet for fiskeri og havbruk ved normal drift. I rapporten er det med bakgrunn i utredningene om fiskeri satt opp matriser som forsøker å belyse påvirkninger av fiskeri i de enkelte områdene i de ulike faser av petroleumsvirksomheten og over året (kvartalsvis). Etter Nordland Fylkes Fiskarlags mening fremstår det som underlig at virkningene av seismikk i Nordland VI nærmest er ikke – eksisterende fra og med 2. kvartal og ut året. Dette rimer dårlig med den fiskerikartleggingen som foreligger. Dessuten fremgår det ikke hvilken avstand mellom seismikk og fiskeri som er lagt inn i matrisen. For oss synes det som om Akvaplan – Niva i for liten grad har lagt vekt på dokumentert skremmeeffekt og nødvendig avstand mellom seismikk og pågående fiskeri.

Virkninger av petroleumsvirksomhet på miljøet

Nordland Fylkes Fiskarlag registrerer at kunnskapsinnhenting rundt miljøpåvirkning av petroleumsvirksomhet går svært langt i å konkludere med at miljøspørsmålet alene ikke er noe grunnlag for å forhindre en oppstart av petroleumsvirksomhet i utredningsområdet. I de ulike rapportene som omhandler miljøet pekes det for det første på at sannsynligheten for at det skal skje et uhell som er av et slikt omfang at det kommer vesentlige mengder olje på havet er svært, svært liten. Dernest konkluderes det med at dersom det usannsynlige likevel skulle komme til å skje så viser oljedriftsimuleringer og øvrige vurderinger at oljeutslipp ikke vil ha negativ innvirkning for fisk og øvrige organismer på bestandsnivå.

Nordland Fylkes Fiskarlag har ikke i detalj gått gjennom alle rapportene som omhandler dette temaet, men en sitter igjen med et inntrykk at det som fremkommer som konklusjoner i rapportene generelt er "skrivebordsteorier" og basert på modeller som ikke er prøvd i praksis.

Felles for de utredningene som er gjort i forhold til miljø er at de langt på vei konkluderer med en usikkerhet rundt miljøkonsekvensene av petroleumsvirksomhet i utredningsområdet. For det første er det slik at det er gjort beregninger på sannsynligheten for miljøkonsekvenser i utredningsområdet definert som returperiode som er definert som antall år mellom to oljeutblåsninger som gir en gitt konsekvens. Avhengig av område og aktivitetsbilde varierer denne mellom 750 – 7.500 år. Dernest vil graden av miljøpåvirkning variere ut fra tidspunkt på året et uhell skjer, oljetype og andre parametere.

Nordland Fylkes Fiskarlag mener at selv om risikoen for at en oljeutblåsning skal skje er liten er den likevel til stede. Et poeng i så måte er at om det er beregnet at det vil være flere tusen år mellom hver utblåsning kan den første komme allerede om ett år, 5 år eller 20 år. Og når utblåsningen kommer vil den mest sannsynlig komme på verst tenkelig tidspunkt i forhold til miljøet, jfr. Murphys Lov som postulerer at dersom noe kan gå galt så gjør det det, og da gjerne på det verst tenkelige tidspunkt.

Utredningene konkluderer med at *dersom* det skulle skje uhellsutslipp av verste sort så vil dette kunne få alvorlige langsiktige miljøkonsekvenser. I verste fall mener Det norske Veritas at en kan ha mellom 3 – 10 års restitusjonstid i forhold til fisk og plankton. Selv om sannsynligheten for et uhellsutslipp av en slik karakter er liten er den likevel til stede. Det er derfor svært betenkelig at noen i det hele er villig til å ta slike sjanser i forhold til miljøet.

Nordland Fylkes Fiskarlag ser det slik at dersom tilhengerne av petroleumsvirksomhet i utredningsområdet får det som de vil så er det miljøet, fiskeriene og befolkningen i områdene som bærer risikoen, mens det er andre områder / tettstedene og tilreisende arbeidere som høster den økonomiske gevinsten med petroleumsvirksomhet i Lofoten og Vesterålen.

Samfunnsøkonomiske konsekvenser

Det fremkommer av flere rapporter at kystnære fiskerier og tilhørende fiskeindustri er bærebjelken i næringslivet i mange samfunn på kysten. Dersom disse næringsveiene går til grunne eller blir betydelig redusert så vil også kystsamfunnene slite selv om en petroleumsnæring skulle gi noen hundre arbeidsplasser. *Hvor* mange nye arbeidsplasser en egentlig snakker om i petroleumsnæringen er imidlertid et svært åpent spørsmål viser kunnskapsinnhenting. I denne sammenhengen må det være tillatt å peke på at man vet hva man har, men ikke hva man får.

I dette ligger ikke en påstand om at alle arbeidsplasser i fiskerinæringen vil forsvinne dersom det startes opp petroleumsvirksomhet i utredningsområdet. Imidlertid vil mulighetene for å drive fiskeri bli dårligere og vi risikerer at fiskerinæringen i områdene sakte, men sikkert forsvinner. Hvor fort denne utviklingen vil gå er det vanskelig å ha noen formening om, men jo større konfliktnivå jo raskere utvikling. Først og fremst vil dette være i forhold til arealkonflikter, men miljøspørsmålet er også avgjørende.

I rapporten til Norut og Møreforskning om ringvirkninger kommer det frem at en langvarig stagnasjonsperiode i Hammerfestregionen ble snudd til vekst som følge av Snøhvitutbyggingen. Det er også pekt på at lokale leveranser til anleggsinvesteringene utgjorde 4,5 % av de

totale investeringene. I samme rapport kommer det frem at lokale og regionale ringvirkninger av offshore – prosjekter nærmest er fraværende. I slike prosjekter vil de største andelene av leveransene komme fra etablerte subsea – klynger og andre klynger i Norge og Europa med betydelig erfaring med offshorevirksomhet. Slik utsiktene er beskrevet for utredningsområdet er sannsynligheten for etablering av landanlegg liten og det kan godt tenkes utbyggingsløsninger uten ilandføring av verken olje eller gass. Nordland vil da kun være en råvareleverandør og den som sitter med risikoen forbundet med petroleumsvirksomheten.

I en rapport fra Menon m. fl. kommer det frem en påstand om at antall sysselsatte i oppdrett i Lofoten er høyere enn innenfor fiskeri. Dette mener Nordland Fylkes Fiskarlag er helt feil og utreder må ha basert sin konklusjon på feilaktige data.

Menon m. fl. prognoserer fremtiden for Lofoten, Vesterålen og Senja som lite oppløftende de nærmeste 10 – årene uten ny virksomhet. Nordland Fylkes Fiskarlag tar prognosene til orientering og registrerer at sammenlignet med landet for øvrig er både alderssammensetning, lønn, utdanning, fremskriving av økonomisk vekst m.v. meget ugunstig. Dette er selvsagt en utfordring som en må ta inn over seg eller blir det lite attraktivt å bo i disse områdene.

Imidlertid er ikke petroleumsvirksomhet alene nøkkelen til en positiv utvikling. Heller kan en anta at petroleumsvirksomheten har vært en sovepute i forhold til å utvikle eksisterende næringer og etablere nye næringer. Konkurransen om arbeidskrafta er stor og for fiskerinæringens vedkommende er denne også for kostbar i forhold til å kunne konkurrere på markedene om bearbejdede produkter. Det er derfor behov for større grad av innovasjon og teknologisk utvikling innenfor fiskerinæringen.

På litt lengre sikt vil en ha mye mer igjen for å satse på andre næringer enn petroleumsvirksomhet for å bringe regionene på samme nivå med hensyn til nevnte parametere som resten av landet.

Oljevernberedskap

Det norske Veritas har laget en rapport som omhandler oljevernberedskapen i det nordøstlige Norskehavet. Bla. a konkluderes det med at mange av de aktuelle borelokasjonene er så nært land at de setter nye krav til kystberedskap. Etter Nordland Fylkes Fiskarlags mening betyr dette utvikling av helt nye beredskapssystemer, ny teknologi og ny kunnskap. En slik utvikling vil nødvendigvis måtte ta tid når en ser på hvor liten progresjon det har vært i oljevernberedskapen de siste 2 – 3 tiårene.

Med beregnet korteste drivtid for olje på kun 17 timer i de verst tenkelige tilfeller setter det så enormt store krav til en oljevernberedskap at disse nærmest er umulig å innfri. Dette betyr at stranding av olje i et slikt tilfelle vil være nærmest uunngåelig med de konsekvenser det innebærer for miljøet både på land og sjø.

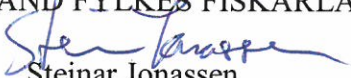
Dispergering av olje som beredskapstiltak nevnes også som en mulighet som både er effektivt og hensiktsmessig. Nordland Fylkes Fiskarlag er svært skeptisk til bruk av dispergeringsmidler som løser opp olje og sender den ned i vannmassene. Konsekvensene ved bruk av dispergeringsmidler er lite utredet. Hva blir f. eks konsekvensen for bunnsamfunn, korallrev og svamper dersom oppløst olje havner på havbunnen? Hva blir konsekvensen for fiske og plankton dersom denne oppløste oljen blir svevende i vannmassene og driver av sted? Hvor langt kan denne oljeoppløsningen drive før den forsvinner helt og kan den havne opp i arktiske strøk og forårsake uante miljøskader?

Det må ikke bli slik at en tenker at "ute av syne – ute av sinn" er en akseptabel politikk i forhold til mulige oljesøl.

De modelleringer som Det norske Veritas har gjort viser etter Nordland Fylkes Fiskarlags mening at dersom det skjer en oljeutblåsning av særlig omfang vil spredningen av olje fort bli katastrofal for miljøet. Ved gunstige værforhold vil en kunne samle opp en del olje, men ugunstige forhold kan føre til at lite samles opp og at det meste brytes ned i sjøen og / eller havner på land. Uansett vil det få konsekvenser ikke bare for fiskerinæringen, men også for andre næringer, herunder turistnæringen som er avhengig av et kvalitativt godt miljø for å kunne markedsføre sin næring med den samme argumentasjon som en har brukt frem til nå.

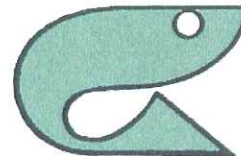
Nordland Fylkes Fiskarlag mener at de rapportene som Kunnskapsinnhentingens har frembrakt gir den nødvendige kunnskap for å kunne ta stilling til om det bør åpnes for petroleumsvirksomhet i det utredede området av det nordøstlige Norskehavet.

Etter en totalvurdering av den kunnskapen som er fremkommet mener Nordland Fylkes Fiskarlag at områdene i fremtiden må forbli uåpnet.

Med hilsen
NORDLAND FYLKES FISKARLAG

Steinar Jonassen

Kopi til:

Storingsrepresentantene fra Nordland
Fiskeri- og kystdepartementet, 0032 Oslo
Nordland Fylkeskommune, 8042 Bodø
Norges Fiskarlag, 7462 Trondheim
Fiskarlaget Nord, 9251 Tromsø
Fiskarlaget Midt - Norge, 7462 Trondheim
Folkeaksjonen oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja
Styremedlemmene i Nordland Fylkes Fiskarlag

Olje- og Energidepartementet, 0026 Oslo
Miljøverndepartementet, 0030 Oslo
Fiskeri- og kystdepartementet, 0032 Oslo

Bodø, den 29.09.2010
Ark. 07/82-126/541.7/SJ

Kopi:

Norges Fiskarlag, 7462 Trondheim
Nordland Fylkeskommune, 8048 Bodø
Oljedirektoratet, 4003 Stavanger

RESSURSFORVALTNING OG FREMTIDIGE REGULERINGER – ULIKE FORHOLD AV ØKONOMISK BETYDNING FOR FISKERNE

Nordland Fylkes Fiskarlag avholdt årsmøte i dagene 23.- 24. september 2010 og blant annet ble følgende vedtatt i ovennevnte sak:

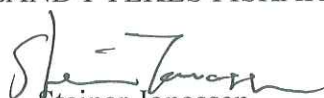
Petroleumsvirksomhet utenfor Lofoten og Vesterålen

21.

Årsmøtet registrerer en stadig mer intens debatt omkring en mulig petroleumsvirksomhet utenfor Lofoten og Vesterålen. Herunder er det en pågående debatt omkring spørsmålet om disse områdene skal konsekvensutredes med basis i petroleumslovens § 3 – 1. Det foregår samtidig et arbeid med en oppdatering av Forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene ned til Lofoten.

Årsmøtet går imot en konsekvensutredning av Nordland VI, Nordland VII og Troms II. Dette med bakgrunn i at en anser at den reviderte forvaltningsplanen gir svar på de fleste aktuelle spørsmål som vedrører forholdet mellom fiskeri og petroleumsvirksomhet. Dersom planen ikke gir de nødvendige svar mener årsmøtet at forholdet mellom fiskeri og petroleumsvirksomhet må utredes nærmere innenfor rammene av det videre arbeidet med Forvaltningsplanen for havområdet Barentshavet til Lofoten.

Med hilsen
NORDLAND FYLKES FISKARLAG

Steinar Jonassen

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	27.05.2010	040/10

Høring - forvaltningsplanen for Barentshavet

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
05.03.2010	Høring - forvaltningsplanen for Barentshavet	4597

Saksopplysninger:

Bakgrunn og problemstilling

I 2010 skal Regjeringen fremme sak for Stortinget om revdering/oppdatering av den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet – og havområdene utenfor Lofoten. I Lofotrådsmøte i Nusfjord den 28.- 29. april 2010 ble det behandlet sak vedrørende krav om konsekvensutredning etter at regjeringen hadde tatt stilling til forvaltningsplanen. Etter forslag fra Hugo Bjørnstad med tilleggsforslag fra Arnfinn Ellingsen ble det fattet slikt vedtak i Lofotrådet:

"Lofotrådet krever at Regjeringen setter i gang konsekvensutredning etter petroleumslovens § 3.1 av Nordland VI, VII og Troms II etter at det er tatt stilling til forvaltningsplanen.

Det er en klar forutsetning fra Lofotrådets side at konsekvensanalysen skal inneholde samfunnsmessige vurderinger av innvirkning av petroleumsaktivitet på lokalsamfunn, herunder næringsliv og miljø og for befolkningen generelt."

Miljøverndepartementet vil i samarbeid med andre berørte departementer arrangere en åpen høringskonferanse om oppdateringen av den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten. På konferansen vil det bli presentert et oppdatert faglig grunnlag for forvaltningsplanen og dette vil være utgangspunktet for presentasjoner og diskusjoner. Konferansen avvikles i Svolvær 7.- 8. juni 2010. Flere ministre vil delta på konferansen.

Konklusjon

Da oljevirkosomhet utenfor Lofoten kan ha stor betydning for Røst kommunes befolkning og næringsliv både positivt og negativt, vil det være av betydning at kommunens politikere og befolkning engasjerer seg i debatten rundt en framtidig forvaltning av havområdene rundt Lofoten, Vesterålen, Senja og Barentshavet. For å få til en balansert debatt og riktige avgjørelser er det viktig at vi skaffer tilveie tilstrekkelig kunnskap om utviklingsmuligheter av lokalsamfunn, herunder også konsekvenser dersom noe skulle gå galt ved en eventuell aktivitet. Det vil være viktig at kommunen er representert på konferansen i Svolvær. I tillegg bør det gå en oppfordring til næringslivet og fiskerne om også å delta eller vise engasjement. Konferansen i Svolvær er en åpen høringskonferanse.

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre har behandlet Lofotrådets krav om å sette i gang arbeidet med konsekvensutredning etter petroleumslovens § 3.1 av Nordland VI,VII og Troms II etter at det er tatt stilling til forvaltningsplanen og understreker at det er en klar forutsetning fra kommunens side at konsekvensanalysen skal inneholde samfunnsmessige vurderinger av innvirkning av petroleumsaktivitet på lokalsamfunn, herunder næringsliv og miljø og for befolkningen generelt.

Den samfunnsmessige analysen må komme før konsekvensanalysen.

Røst kommunestyre oppfordrer kommunens næringsliv, fiskere og andre interessenter om å delta på den åpne høringskonferansen om forvaltningsplanen i Svolvær den 8. juni 2010.

Gjermund Molund
Rådmann

27.05.2010 KOMMUNESTYRET

KS-040/10 Vedtak:

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre har behandlet Lofotrådets krav om å sette i gang arbeidet med konsekvensutredning etter petroleumslovens § 3.1 av Nordland VI,VII og Troms II etter at det er tatt stilling til forvaltningsplanen og understreker at det er en klar forutsetning fra kommunens side at konsekvensanalysen skal inneholde samfunnsmessige vurderinger av innvirkning av petroleumsaktivitet på lokalsamfunn, herunder næringsliv og miljø og for befolkningen generelt.

Den samfunnsmessige analysen må komme før konsekvensanalysen.

Røst kommunestyre oppfordrer kommunens næringsliv, fiskere og andre interessenter om å delta på den åpne høringskonferansen om forvaltningsplanen i Svolvær den 8. juni 2010.

Nytt forslag fra Terry Torsteinsen:

Røst kommunestyre krever at regjeringen ikke setter i gang konsekvensutredning etter petroleumslovens § 3.1 av Nordland VI,VII og Troms II. Det understrekes allikevel at det er en klar forutsetning fra kommunens side at en eventuell konsekvensanalysen skal inneholde samfunnsmessige vurderinger av innvirkning av petroleumsaktivitet på lokalsamfunn, herunder næringsliv og miljø og for befolkningen generelt.

Den samfunnsmessige analysen må komme før konsekvensanalysen.

Røst kommunestyre oppfordrer kommunens næringsliv, fiskere og andre interessenter om å delta på den åpne høringskonferansen om forvaltningsplanen i Svolvær den 8. juni 2010.

Det stemmes alternativt.

Nytt forslag fra Terry Torsteinsen vedtatt med 8 mot 1 stemme.